

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 8.10.2007
COM(2007) 379 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Малки, чисти и конкурентоспособни

**Програма за подпомагане на малките и средни предприятия за съобразяване със
законодателството в областта на околната среда**

{SEC(2007) 906}
{SEC(2007) 907}
{SEC(2007) 908}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	МСП и политиката в областта на околната среда.....	3
3.	Предизвикателството за по-екологично ефективните МСП.....	4
4.	Контекстът на политиката.....	6
5.	План за действие	6
5.1.	По-добро регулиране за изработване и изпълнение на политиките, за облекчаване и свеждане до минимум на административната тежест, свързана със спазването на законодателството.....	7
5.2.	По-достъпни, съобразени с конкретните условия схеми за управление на околната среда за МСП.....	8
5.3.	Целева финансова помощ и многогодишна финансова програма за устойчиво производство в МСП.....	9
5.4.	Изграждане на местен опит в областта на околната среда за МСП.....	11
5.5.	По-добри комуникации и по-целенасочена информация	12
6.	Заклучение и бъдещи насоки	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Амбициозните цели, определени от Европейския съвет¹ по отношение на намаляването на парниковите газове, възобновяемите източници на енергия и енергийната ефективност, които трябва да бъдат постигнати до 2020 г., изискват нова бизнес концепция, способна да превърне грижата за околната среда в неделима част от производствените процеси и продуктите.

Малките и средни предприятия – МСП² – съставляват голяма част от европейската икономика като представляват 99 % от всички предприятия и създават 57 % от икономическата добавена стойност³. Поради това те играят и основна роля при пренасочването на европейската икономика към по-устойчиви модели на производство и потребление.

Като представляват такъв голям процент от икономическите дейности, МСП оказват и значително въздействие върху околната среда. Проблемът не е толкова в отделните предприятия, макар че в отделни случаи някои от тях могат да влияят сериозно на околната среда и общностите по места, а по-скоро в общото им въздействие върху секторите.

Големите промишлени сектори дават ясни сигнали, че се насочват към по-чисти производствени процеси, за да отговорят между другото и на нуждите, породени от промяната на климата. Трябва да гарантираме, че в това отношение МСП няма да изостанат. МСП се изправят пред различни и понякога по-големи предизвикателства в сравнение с големите дружества и трябва да разрешават специфични задачи, когато се обръщат към проблемите, свързани с въздействието върху околната среда и спазването на законодателството в областта на околната среда.

2. МСП и политиката в областта на околната среда

МСП често не са съвсем наясно с въздействието на техните дейности върху околната среда. Повечето от тях (между 75 % и 90 % според някои проучвания⁴) смятат, че дейностите им не оказват влияние върху околната среда. Поради това повечето от тях не са въвели никакви практически мерки за намаляване на въздействието им върху околната среда, като само 6 % от тях имат система за управление на околната среда (СУОС). Според данните, въпреки че системите и средствата за управление на околната среда се срещат по-рядко сред МСП, отколкото у големите предприятия (частично поради разходите за външни проверки), когато те се въвеждат, въздействието им обикновено е съществено⁵. Понякога МСП са част от веригата за доставки на големите

¹ Вж. Заключение на председателството от Европейския съвет в Брюксел, 8-9 март 2007 г.

² МСП са предприятия, в които работят по-малко от 250 служители и чийто оборот не надхвърля 50 млн. EUR, и/или общият им годишен счетоводен баланс не надхвърля 43 милиона EUR. Препоръка № 2003/361/ЕО от 6.5.2003 г. относно определението за МСП.

³ Съобщение на Комисията „Модерна политика спрямо МСП за растеж и заетост“ (COM (2005)551).

⁴ Вж. напр. SME-nvironment 2005 в <http://www.netregs.gov.uk>

⁵ Вж. *A Comparative Analysis of the Environmental Management, Performance and Innovation of SMEs and Larger Firms based on the OECD database*, Julien Labonne, 07/2006

дружества. В тези случаи отговорността на последните да съдействат на МСП за спазване на законодателството в областта на околната среда е от съществено значение.

Въпреки че съвкупното им въздействие върху околната среда е съществено, МСП често не са обвързани със спазването на цялостни и ефективни схеми или на законодателство в областта на околната среда (като директивата за КПКЗ⁶ или схемата за търговия с емисии⁷). Това се дължи на факта, че те често се оказват под необходимите прагове, водещи до прилагането на инструменти, съсредоточени върху отделни основни източници на замърсяване. Където законодателството в областта на околната среда е приложимо за МСП, те са склонни да приемат, че спазват изискванията му, в резултат на което пълното спазване често е по-скоро следствие от външно действие, породено от инспекция, отколкото от постоянен процес на проверки за спазване на законовите изисквания⁸. Същевременно, МСП често не разполагат с необходимата правна и екологична експертиза, за да прилагат както трябва законодателството в областта на околната среда.

Това положение е нежелателно поради три главни причини.

- (1) Като се има предвид последното развитие в областта на политиките за опазване на околната среда и за енергията, МСП могат да пропуснат шанса да извлекат икономическите ползи от възможностите, които представя по-доброто управление на околната среда (напр. енергийна и суровинна ефективност или подобряване на управлението на процесите и производството) и екологичните иновации.
- (2) Ако МСП не се наясно с въздействието на техните дейности върху околната среда и със законодателството в областта на околната среда, което важи за тях, дейностите им могат да бъдат сериозна заплаха за околната среда и да създадат рискове, които да подкопаят мерките на Общността за опазване на околната среда.
- (3) Въздействието на МСП върху околната среда, което се свързва със слабо разбиране на проблема и ниска степен на спазване на законодателството, би могло да доведе до увеличаване на рисковете за здравето и безопасността на работниците (като излагане на химикали, замърсяване на въздуха и т.н.).

3. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО ЗА ПО-ЕКОЛОГИЧНО ЕФЕКТИВНИТЕ МСП

Както резултатите от изследванията, така и консултациите със заинтересованите страни свидетелстват за голям консенсус по основните пречки пред МСП по отношение на спазването на законодателството в областта на околната среда и извършването на подобрения, свързани с околната среда като цяло. Тези пречки са:

⁶ Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24.9.1996 г.

⁷ Директива 2003/87/ЕО на ЕП и на Съвета от 13.10.2003 г.

⁸ Fairman & C. Yapp, *Making an impact on SME compliance behaviour: An evaluation of the effect of interventions upon compliance with health and safety legislation in SMEs*, Kings College London for the Health and Safety Executive 2005, Research Report 366.

- слабо разбиране и познаване на проблемите, последиците и рисковете, свързани с околната среда;
- слабо познаване на потенциалните ползи от управлението на околната среда и концепцията за жизнения цикъл;
- недостатъчни достъп до и наличност на място на подходяща информация, необходими средства и обучение в областта на околната среда;
- ограничени финансови и човешки ресурси/опит за спазване на законодателството;
- относително краткосрочно планиране на равнище на дружества;

има още два елемента, свързани с политиката за околната среда, които са пречка за интегриране на проблемите на околната среда в най-важните дейности на МСП:

- съобразеното с опазването на околната среда поведение обикновено се управлява чрез закони или обществен натиск;
- ограничени пазарни инициативи/признание за необходимостта от поведение, съобразено с изискванията за опазване на околната среда.

Успехът на европейската политика за МСП зависи главно от действията на държавите-членки, тъй като те запазват осъществяването на основните компетенции по отношение на политиките за МСП и за околната среда на равнище на дружества. Ролята на Европейската комисия в съответствие с модерната политика спрямо МСП е да съдейства на МСП за възприемането на устойчиви модели на производствена и стопанска дейност. Важна част от този процес е да се гарантира, че целите на законодателството на Общността в областта на околната среда няма да бъдат компрометирани от ниското равнище на спазването му. Комисията прави това като надгражда върху успешния национален и регионален опит и улеснява и подкрепя разгръщането на инициатива за съдействие за спазване на законодателството в целия Съюз.

Така с настоящата програма Европейската комисия възнамерява да преследва следните цели:

- да засили спазването на законодателството в областта на околната среда от страна на МСП и по този начин:
 - да намали въздействието върху околната среда и да подобри екологичните показатели на МСП, и
 - да осигури хармонизирано прилагане на законодателството в областта на околната среда и равни условия за МСП на вътрешния пазар.
- да увеличи екологичната ефективност (от енергия и ресурси) на МСП чрез използването на подходящи системи за управление на околната среда;

- да увеличи рентабилността на политиката за околната среда, като се намалят административните разходи за МСП и по този начин се освободят ресурси за засилване спазването на законодателството;
- да увеличи екологичните иновации на МСП и тяхната конкурентоспособност.

4. КОНТЕКСТЪТ НА ПОЛИТИКАТА

Настоящата програма беше предвидена от Шестата програма за действие на Общността за околната среда, която предложи създаването на „програма за съдействие за спазване на законодателството, предвиждащо конкретно съдействие за малките и средните предприятия“⁹. Такава програма за спазване на законодателството се счита за един от стратегическите подходи за постигане целите на Програмата за действие и за прилагане на принципа, че действията за опазване на околната среда трябва по-скоро да са свързани с природата и величината на екологичния проблем, отколкото с размера на предприятието.

Настоящото съобщение допринася също и за осъществяване на целите от Лисабон. Според обновената Лисабонска стратегия: „Трайният успех за Съюза зависи от посрещането на редица предизвикателства, свързани със суровините и околната среда, които ако останат непокътнати, ще действат като спирачка за по-нататъшния растеж. Това е свързано със самата същност на устойчивото развитие. Европа трябва да се издигне до нивото на това предизвикателство и да поеме водещата роля за пренасочване към по-устойчиви модели на производство и потребление“¹⁰. Това отразява и ангажираността на Комисията към политиката за по-добро регулиране, чийто цели са **опростяване и подобряване на нормативната среда**, увеличаване на разбирането за изискванията и намаляване на ненужното административно бреме. То е в съответствие и с целите на модерна политика спрямо МСП на Комисията.

5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Дейности за прилагането са необходими, но не достатъчни за осигуряване спазването на законодателството в областта на околната среда, както и поради това, че те рядко водят до по-постоянна промяна в поведението на инспектираните МСП. Литературата по този въпрос и казусите показват, че за постигането на резултати е необходима комбинация от следното: добре изготвени правила; достъпни инструменти за интегриране на въпросите на околната среда; образование и повишаване на разбирането на проблемите; проверки на място, съчетани с идентифициране на съществуващите проблеми; целенасочена информация; и обмен на добри практики.

Ето защо се предлага поредица от дейности около следните теми, като се започне от повече структурни инициативи и се стигне до *ad hoc* дейности¹¹:

⁹ Член 3, параграф 5 от Решение № 1600/2002/ЕО на ЕП и на Съвета от 22.7.2002 г.

¹⁰ СОМ (2005) 24

¹¹ В подкрепа на тези дейности Комисията е подбрала в приложението към настоящото съобщение добри практики по отношение на съдействието за спазване на законодателството от 15 държави-членки на ЕС или ОИСР. Казусите включват оценка както на ефективността, така и на

- (1) *По-добро регулиране за изработване и изпълнение на политики*, за облекчаване и свеждане до минимум на административната тежест, свързана със спазването на законодателството от МСП, и за освобождаване на ресурси за подобряване на спазването.
- (2) *По-достъпни, съобразени с конкретните условия схеми за управление на околната среда* за интегриране на проблемите на околната среда в основните дейности на МСП по един съгласуван и рентабилен начин;
- (3) *Целева финансова помощ и многогодишна финансова програма* за поощряване на инициативи на обществени органи или мрежи за подкрепа на бизнеса, които се стремят към устойчиво производство в МСП.
- (4) *Изграждане на местен опит в областта на околната среда за МСП* за преодоляване липсата на ноу-хау на равнище на дружества.
- (5) *Подобрени комуникации и по-целенасочена информация* за преодоляване на специфични липси на информация.

5.1. По-добро регулиране за изработване и изпълнение на политиките, за облекчаване и свеждане до минимум на административната тежест, свързана със спазването на законодателството

Чрез по-ясно представяне на изискванията и използване на по-опростени начини за постигане на едни и същи цели за опазване на околната среда, промените в оформянето и оперирането на законодателството могат в някои случаи да помогнат на МСП по-лесно да изпълнят задълженията си. Държавите-членки и ЕС следва да изготвят законодателните актове по такъв начин, че административната тежест, свързана със спазването на законодателството, да се сведе до минимум и МСП да освободят ресурсите си за подобряване на това спазване и на екологичните показатели. Инициативата за по-добро регулиране, подета от Комисията съвместно с държавите-членки, ще бъде особено в помощ на спазването на законодателството от страна на МСП¹².

- **Намаляване на административните разходи на равнище ЕС и на национално и регионално равнище.** Комисията преглежда цялото си законодателство, за да установи къде е възможно съкращаване на ненужни разходи по отношение на изискванията за информация от МСП. Държавите-членки трябва да свършат своята част от работата. Често е възможно съкращаване на разходите на национално равнище без дублиране на исканията за информация, като се прилагат ИТ решения или техники на представителни извадки, което води до опростяване на процедурите за издаване на разрешения или на начина за представяне на информация. Трябва да се проучат възможностите за използване на комплексно обслужване на едно гише за процедури за издаване на разрешителни и други нормативни процедури.

¹²

възможностите за прилагане на инициативите на други места и предлага голямо разнообразие от конкретни примери за обществените органи и организациите за подкрепа на бизнеса.
Вж: http://ec.europa.eu/governance/better_regulation

- **Идентифициране и разпространение на добри/най-добри практики в ЕС.** В доклад на експертна група по проект на BEST се описват 76 примера за конкретни дейности, предприети в 24 страни¹³. Съществуващата мрежа и докладът предлагат установен механизъм за подкрепа на действията за прилагане на законодателството в областта на околната среда по най-ефективен начин.
- **Работа с изпълнителните органи.** За да се подобри изпълнението и засили спазването на законодателството в областта на околната среда, Комисията възнамерява да продължи сътрудничеството си с мрежата IMPEL¹⁴. По специално, мрежата IMPEL ще допринася за прегледа на Препоръката за минимални критерии за екологични инспекции¹⁵, включително практическия ѝ опит по отношение на нуждите и ограниченията за МСП.
- **Ангажиране на заинтересованите МСП в процеса на взимане и изпълнение на решенията.** В обновените вътрешни насоки за оценка на въздействието на политиките и законодателството на ЕС, Комисията обръща по-голяма внимание на МСП. Комисията ще засили и консултациите със заинтересованите МСП, както по отношение на изработването на политиките, така и на изпълнението им, за да се гарантира адекватно отразяване на специфичните нужди на МСП и за да се набележат конкретни мерки, когато това е необходимо, за да се улесни прилагането на новите правила в областта на околната среда¹⁶.

5.2. По-достъпни, съобразени с конкретните условия схеми за управление на околната среда за МСП

Прилагането на система за управление на околната среда (EMS) и ясното определяне на отговорностите по въпросите на околната среда имат много по-положително въздействие върху ангажирането на дружеството с проблемите на околната среда, отколкото еднократните инспекции или проверките за спазването на законодателството. Освен EMAS (Схемата на Общността по управление на околната среда и одит), за да се отговори на специфичните секторни характеристики и на степента на сложност на бизнеса, или с цел да се обърне внимание на определени аспекти на околната среда, през последните години са разработени и няколко други системи за управление на околната среда. Тези инициативи предлагат добър избор от схеми за управление на околната среда, които МСП могат да прилагат на доброволна основа. Възприемането от обществените органи на сертифицирани системи за управление на околната среда като надеждна алтернатива на проверките или инспекциите ще доведе до по-малко контролни дейности и отчети. Това ще доведе и до намаляване на административната тежест и със сигурност ще поощри МСП при въвеждането на EMS. Поради стриктните си изисквания и прозрачността си, EMAS дава реални гаранции на обществените органи. Понастоящем тя се ревизира с цел да се

¹³ 2006 BEST Expert Group report “Reducing Burdens on Industry: Simplifying the Implementation of Environmental Regulation”.

http://ec.europa.eu/enterprise/environment/index_home/best_project/intro.htm

¹⁴ Мрежа за въвеждане и прилагане на законодателство в областта на околната среда (IMPEL); <http://ec.europa.eu/environment/impel>

¹⁵ Препоръка 2001/331/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

¹⁶ Добър пример е новият регламент за химикалите REACH (Регламент (ЕО) № 1907/2006 на ЕП и на Съвета от 18.12.2006 г.), който съдържа пакет от препоръки за държавите-членки относно създаването на специални бюра REACH за подпомагане на МСП.

подобри и да стане по-надеждна по отношение на показателите за околната среда и спазването на законодателството.

Въпреки че схемата EMAS е предназначена за организации от всякакъв вид и големина, за улесняване на приложението ѝ за МСП в краткосрочна и дългосрочна перспектива ще бъдат взети следните специфични мерки.

- Комисията ще поощрява и подкрепя публично-частните партньорства (консорциуми и координиращи органи) и други инициативи с цел прилагането на **EMAS в промишлени клъстери или области** от МСП като се използват методи, свързани с особеностите на клъстерите или веригите за доставка. Тези подходи намаляват разходите за консултации и одит/проверка на участващите МСП и улесняват допълнително обмена на знания и опит между участниците, като това от своя страна поощрява провеждането на съгласувана политика в областта на околната среда в клъстерите¹⁷.
- Съществуващите инструменти за приложението на EMAS в МСП като **EMAS-Easy**, ще продължат да се разработват и прилагат в голям мащаб чрез проекти във всички държави-членки на ЕС. Пилотна фаза на EMAS-Easy вече се прилага в нови държави-членки и показва, че пълното регистриране на микро-дружества в EMAS е лесно осъществимо.
- Като част от ревизията, Комисията възнамерява да намали още повече административната тежест, свързана с EMAS, което ще е особено благоприятно за МСП. EMAS трябва да стане по-**дъстъпна**, по-**разбираема** и по-**ефективна**, с по-**малко бюрокрация**, като същевременно се запази отличното качество на схемата. Трябва да се увеличи и нейната „**видимост**“ чрез по-доброто ѝ популяризиране от Комисията и държавите-членки, което същевременно би я превърнало в интересен инструмент за маркетинг на регистрирани МСП. Планирано е също държавите-членки да бъдат поощрени да предложат **стимули за регистриралите се МСП**.

5.3. Целева финансова помощ и многогодишна финансова програма за устойчиво производство в МСП

Друг начин да се помогне на МСП да спазват законодателството в областта на околната среда по-ефективно по отношение на разходите и да подобрят като цяло екологичните си показатели е чрез разпространяване на най-добрите техники и поощряване на иновативни технологии и практики. За този тип инвестиции МСП се нуждаят от конкретни обществени стимули и помощ за участие в изследователски или други програми за подкрепа на иновативните технологии за околната среда¹⁸.

През новия европейски финансов период 2007-2013 г. е заделено конкретно финансиране за МСП и политиката в областта на околната среда. Според принципа на субсидиарността държавите-членки и регионалните власти често играят определена роля за тяхното управление. Най-подходящите източници на финансиране са изброени по-долу:

¹⁷ Вече са изпълнени успешно пилотни проекти в тази област. Вж. например <http://www.life-pioneer.info>

¹⁸ Вж. План за действие на ЕС за технологии за околната среда. <http://ec.europa.eu/environment/etap>

- В предложения **Регламент LIFE+** е предвидена многогодишна програма на стойност от 5 млн. EUR за периода 2008-2013 г. за подкрепа на мерки за съдействие на МСП за спазване на законодателството за околната среда, които покриват повечето от дейностите, описани в параграфи 5.2, 5.4 и 5.5. Могат да се подкрепят такива дейности като създаването на координационни органи на клъстери за регистрация в EMAS, регионални програми за съдействие за спазване на законодателството, които да предлагат на МСП безплатен или облекчен екологичен одит и насоки, специфични за сектора информационни инициативи, обучение в областта на околната среда за МСП на мрежи за подпомагане на бизнеса и т.н.
- **Новите инструменти на политиката за сближаване за 2007-2013 г.** предоставят съществени фондове за държавите-членки за инвестиции в опазването на околната среда, и по-специално за МСП. Следвайки „лисабонските приоритети“ и принципа на интегриране на изискванията за опазване на околната среда при определянето и прилагането на политиките и дейностите на Общността¹⁹, голяма част от финансирането на МСП, свързано с околната среда, ще дойде от структурните фондове. По-специално, една от приоритетните категории разходи за новия **Европейски фонд за регионално развитие** и за **Кохезионния фонд**²⁰ се отнася за „помощ на МСП за насърчаване на безвредни за околната среда продукти и производствени процеси (внедряване на ефективна система за управление на околната среда, приемане и използване на технологии за предотвратяване на замърсяването, интегриране на чисти технологии в производството на предприятията)“. Също така новият **Европейски социален фонд**²¹ включва сред целите си обучение и информация за МСП относно „безвредни за околната среда технологии и управленски умения“. За тези цели държавите-членки следва да заделят достатъчно значителни ресурси в програмните си документи и при кандидатстването пред структурните фондове на ЕС за периода 2007-2013 г., като на регионално равнище прилагат най-подходящите добри практики, изброени в приложения I и II.
- Инвестициите в опазването на околната среда се считат за едни от най-важните по отношение на основните сектори, които се подкрепят от **програма JEREMIE (Съвместни европейски ресурси за микро- и средни предприятия)**²² – нова инициатива, която ще навлезе в оперативната си фаза през 2007 г. и ще позволи на държавите-членки да използват структурните фондове за създаване на (регионални) финансови инструменти за МСП, включително консултантско и техническо съдействие, рисков и акционерен капитал и гаранции.
- Действащите понастоящем **Насоки за държавна помощ за опазване на околната среда** позволяват на държавите-членки да отпускат помощи за инвестиции за преходни мерки с цел подпомагане на МСП да се приспособят към стандартите на Общността по отношение на политика за околната среда. Също така те дават възможност чрез помощите за инвестиции да се подобри спазването на екологичните

¹⁹ Член 6 от Договора за създаване на Европейската общност.

²⁰ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11.7.2006 г. и Регламент (ЕО) № 1080/2006 на ЕП и на Съвета от 5.7.2006 г.

²¹ Регламент (ЕО) № 1081/2006 на ЕП и на Съвета от 5.7.2006 г.

²² Вж. http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

стандарт и инвестирането в енергоспестяване²³. При прегледа на насоките за помощи за околната среда Комисията ще прецени дали да се разреши отпускането на помощи за предсрочно приспособяване към бъдещите стандарти на Общността, вместо на помощи за приспособяване към съществуващите стандарти, като по този начин поощри изпреварващото поведение на МСП по отношение на спазването на нормите за околната среда.

- **Рамковата програма за конкурентоспособност и иновация за периода 2007-2013 г. (CIP)**²⁴ е предназначена за засилване на капацитета за конкурентоспособност и иновации на Общността и особено набляга върху МСП, които пряко или косвено ще бъдат основните бенефициери на програмата. CIP включва подпрограма за предприемачество и иновации за улесняване на достъпа до финансиране за учредяване и развитие на МСП и включва 430 млн. EUR за инвестиционни дейности за опазване на околната среда. Подпрограмата „Интелигентна енергия – Европа“ (IEE) включва също 727 млн. EUR за проекти за енергийна ефективност и възобновяема енергия.
- И накрая, с влизането в действие на няколко нови или значително ревизирани финансови инструменти на ЕС за периода 2007-2013 г., Европейската комисия ще публикува **ръководство** (на електронен и хартиен носител) **за създаване на нови възможности за финансиране** на проекти, които подкрепят подобряването на спазването на законодателството за околната среда и на екологичните показатели на МСП.

5.4. Изграждане на местен опит в областта на околната среда за МСП

МСП следва да са в състояние да намерят местни експерти, които да отговарят на техните питання и да ги информират за задълженията им и възможностите, свързани с политиката за околната среда. Тази цел ще бъде постигната чрез следните действия:

- Комисията ще организира първа поредица от **семинари за укрепване на капацитета в държавите-членки през 2007 г.**, за да започне изграждането там, където е необходимо, на мрежа от експерти по околната среда в организациите за подкрепа на бизнеса (стопански асоциации/търговски камари/евро инфо центрове/секторни или областни организации) за подпомагане на МСП. Работните сесии ще се съсредоточат върху това къде може да се намери информация и върху представянето на нормативните изисквания и ползите от подобряването на екологичните показатели. Те ще включват обучителен модул за това как да се съдейства на МСП (реактивен подход) и как МСП да се участват в политиката за

²³ Помощи за МСП за съвети и консултантски услуги в областта на околната среда могат да се предоставят съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 70/2001 от 12.1.2001 г. за приложение на членове 87 и 88 от Договора за ЕО за отпускане на държавна помощ за малки и средни предприятия. Помощи за обучение в областта на околната среда се позволяват съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 68/2001 на Комисията от 12.1.2001 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на помощта за обучение. Помощи до 200 000 EUR, предоставени за всякакъв период от три години съгласно Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към помощта *de minimis*, не се считат за държавна помощ.

²⁴ Решение № 1639/2006/ЕО на ЕП и на Съвета от 24.10.2006 г.

околната среда не само по отношение на спазването на законодателството (проактивен подход).

- **Мрежата от евро инфо центрове (EIC), а след 2008 г. – новата мрежа за подкрепа на бизнеса и иновациите, която ще включи и услугите, предоставяни от EIC, и информационните центрове за иновации (IRC),** ще подкрепят усилията на Комисията за изграждане на съответния местен опит в областта на околната среда и за осъществяване на различните дейности по програмата чрез²⁵:

- а) поощряване на партньорства с обществени и частни организации, сдружения на МСП и областни/секторни/кльъстерни организации, подпомагащи МСП с цел да се използват изцяло предимствата от възможностите, предоставяни от програмата и да спазват по-най-ефективен начин законодателството на ЕС чрез увеличаване на капацитета им за екологична ефективност и екологични иновации.
- б) проактивна работа с МСП за разясняване на съществуващото или ново законодателство, имащо отношение към тях, като се използват най-ефективните средства, включително посещения на място, интернет страници, бюлетини, семинари за повишаване на вниманието към въздействията върху околната среда и ползите от една подходяща система за управление на околната среда.

5.5. По-добри комуникации и по-целенасочена информация

Липсата на най-обща информираност по въпросите на околната среда сред МСП е безспорна²⁶. Ясно е, че трябва да се търси решение на този въпрос, за да се гарантира по-добра информираност относно законодателството и в резултат – по-доброто му спазване. Доколкото съществува, загрижеността за сигурността, здравето и околната среда се ограничава в рамките на твърде специфични явни заплахи.

- Комисията ще създаде нов **многоезичен уебсайт, свързан с портала за МСП²⁷** и предназначен да стане **основен източник на информация за мрежите за подкрепа на МСП по въпросите на политиката за околната среда на ЕС и МСП**, както и провеждащ съответна кампания за повишаване на информираността. уебсайтът ще съдържа обща информация за съществуващото и предстоящото законодателство за околната среда, засягащо МСП, и по-специално ще насочи вниманието си към въпроси от интерес за МСП като: прилагане, налични средства за управление, възможности за финансиране, избор на добри практики по секторни и географски критерии, съществуващо обучение, подходящи резултати от демонстрационните проекти за устойчиво производство в МСП, финансирани наскоро по програма LIFE-

²⁵ Вж. покана за представяне на предложения (ENT/CIP/07/0001) „Услуги в подкрепа на бизнеса и иновациите“.

²⁶ Например, 70 % от френските МСП признават, че не са или са слабо информирани за наличните инструменти, свързани с околната среда (EMS, сертификати за енергийна ефективност, данъчни поощрения и т.н.) и 95% от МСП в Обединеното кралство декларират, че биха желали да получават повече информация/насоки по въпросите на околната среда [SME-nvironment 2005, Environment Agency].

²⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm

Environment (LIFE III) и контакти с национални инициативи или други източници на информация.

- Комисията ще изготви **оперативни насоки, които да съпътстват МСП стъпка по стъпка** при решаването на въпросите, свързани с основните въздействия върху околната среда от тяхна страна: консумация на енергия, производство на отпадъци, управление на химикалите, емисии в атмосферата и емисии на замърсители във водата и почвата. Тези насоки ще възприемат постепенен подход на увеличаване на равнището на сложност според сектора, а също и според размера и нуждите на дружеството, и ще са написани на обикновен, нетехнически език.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И БЪДЕЩИ НАСОКИ

Настоящата програма и изпълнението ѝ ще се преглеждат редовно от Комисията в сътрудничество с държавите-членки чрез мрежа от **национални контакти „МСП и околна среда“**, определени от държавите-членки. По време на годишни срещи мрежата ще наблюдава изпълнението на програмата, ще обменя знания и опит и ще направлява подходите на Комисията за бъдещи инициативи в тази област.

Комисията се ангажира с изпълнението на настоящата програма. „Подобряването на екологичните показатели и екологичната ефективност на МСП“ е също сред приоритетите на „Модерната политика спрямо МСП за растеж и заетост“. Комисията призовава държавите-членки, Европейския парламент и Съвета да:

- подкрепят настоящата програма и да поощрят бързото ѝ изпълнение чрез изготвянето на национални планове за изпълнение;

- да предвидят до 2010 г. извършването на първа оценка от страна на Комисията съвместно с държавите-членки за изпълнението на програмата, включваща подробна информация за предприетите мерки за съдействие по отношение на спазването на законодателството, данни за приноса на МСП по отношение на проблемите, свързани с околната среда, данни за ръста на спазване от страна на МСП на законодателството в областта на околната среда и препоръки за бъдещи дейности.